

Атлантски савет објавио је извештај о новој америчкој стратегији за Балкан под називом "Балкан напред: Нова стратегија САД за регион".

У њему је предложено стално америчко војно присуство у југоисточној Европи, залагање за "историјско помирење" са Србијом и обнављање репутације САД као истинског посредника.

За сутра је у Вашингтону заказана конференција Атлантског савета о Западном Балкану, на којој ће учествовати први потпредседник Владе Србије и министар спољних послова Ивица Дачић и шефови дипломатија региона.

После сукоба деведесетих, веровало се да се Западни Балкан налази на путу ка стабилности и да ће обећање о евроатлантској интеграцији помоћи земљама бивше Југославије да прођу кроз болне унутрашње реформе и подстакну регион на тешњу сарадњу, која ће помоћи у превазилажењу рана из ратова, наводи се у извештају.

Према оцени Атлантског савета, у региону је постигнут значајан напредак - Словенија и Хрватска су сада чланице НАТО и Европске уније (ЕУ), а Албанија и Црна Гора су приступиле НАТО-у.

Охрабрене овим успесима, ангажовање и европских држава и САД је смањено, уз оправдање пасивног веровања у неизбежност крајње путање региона.

Иако регион још жели да се придружи Западу и њеним институцијама, коначни исход не би требало више узимати здраво за готово, истиче се у извештају о новој америчкој стратегији за Балкан.

САД посебно могу и треба да имају кључну улогу у томе како би дале глас јасној, заједничкој визији за регион и координисале са Европском унијом поновно успостављање јасног пута ка заједничком трансатлантском циљу на политичком нивоу, сматра Атлантски савет.

У извештају је наведено неколико конкретних корака, које би САД требало да ураде како би помогле у стабилизацији региона.

Под један, Атлантски савет сматра да САД треба да успоставе стално присуство војске у Југоисточној Европи, чиме би показала константну посвећеност постизању безбедности у региону и омогућила себи да дугорочно утиче на развој догађаја.

Камп Бондстил је идеалан за то, стоји у извештају.

Војници би требало да помогну и јачању способности локалних власти у борби против тероризма кроз обуку и размени најбољих пракси, као и пружању помоћи у хуманитарним катастрофама, а то би, такође, требало да пошаље јасан сигнал региону да су САД посвећене спречавању непромишљене ревизије постојећих граница, што, како тврде, подстиче руски авантуризам.

Под два, предлаже се у извештају, САД треба да покушају да "постигну 'историјско' зближавање са Србијом. То није строго говорећи нови приступ, већ неопходан снажнији покушај у контексту обновљања ангажмана у региону".

Београд може и треба да буде близак партнер и савезник у региону, али то може да постане једино уколико почне значајно да се дистанцира од Русије, наводи Атлантски савет.

Под три, САД треба да поврате репутацију истинског посредника, који, између осталог, треба да уложи додатни напор да би припремио Атину и Скопље да у будућности постану савезници, и придруже се ЕУ у напорима да подстакну да се разговори Београда и Приштине што пре окончају.

Под четири, како се наводи, треба обратити пажњу на предузетнике и младе у региону.

Ниједан од ових потеза нема смисла без обраћања пажње на дугорочне економске перспективе региона и младе људе, истиче се у извештају.

Напомиње се да САД морају поново да се ангажују са својим европским партнерима да створе значајне економске могућности за људи из региона од инфраструктурних пројеката, преко смањења ограничења у регионалној трговини, до подстицања инвестирања у дигиталној сфери...

Европска унија јесте и остаће главни играч на западном Балкану, са далеко више

ресурса, алата, људског капитала и политичке пажње посвећене региону од САД, наводи Атлантски савет и истиче да САД треба да задрже посебан ауторитет, који може да се искористи како би се унапредила безбедност региона, како никада више не би постао извозник озбиљних проблема, нити сукоба.

САД могу да каналишу позитиван стратешки резултат који ће отворити пут још безбеднијем и просперитетнијем региону, стоји у извештају Атлантског савета о новој америчкој стратегији за Балкан под називом "Балкан напред: Нова стратегија САД за регион".

(Бета, Танјуг)